

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація і методика аудиту

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Організація і методика аудиту
Викладач (-і)	Василюк М.М., д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(066)4653250
Е-mail викладача	mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
Освітня компонента «Організація і методика аудиту» є навчальною дисципліною, що належить обов'язкових компонент циклу професійної та практичної підготовки, яка формує професійний рівень майбутніх фахівців забезпечуючи: базові системні знання і навички із організації діяльності аудиторських фірм, проведення аудиторських перевірок і надання супутніх аудиторських послуг та кваліфікованого складання аудиторських висновків відповідно до вимог міжнародних стандартів аудиту.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета викладання дисципліни полягає в тому, щоб надати студентам необхідні теоретичні знання та допомогти набути практичних навичок: організації та методики проведення аудиту активів, капіталу та зобов'язань, фінансової звітності суб'єктів підприємницької діяльності; розробки відповідних робочих документів та надання обґрунтованих висновків за результатами аудиту; розробки і прийняття управлінських рішень на основі отриманої під час аудиту інформації про діяльність господарюючого суб'єкта.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК04. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p><i>Фахові компетентності:</i></p> <p>СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.</p> <p>СК07. Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.</p> <p>СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недотримання управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.</p> <p>СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.</p>	

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.
 СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Програмні результати навчання:

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР10. Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури.

ПР12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	18
практичні	16
самостійна робота	56

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
VII	071 Облік і оподаткування	четвертий	обов'язкова

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
ТЕМА 1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТУ У СИСТЕМІ КОНТРОЛЮ 1.1. Нормативно-правового регулювання незалежного аудиторського контролю. Міжнародні стандарти аудиту у контексті обов'язкового нормативно-правового забезпечення. 1.2. Організація роботи суб'єктів аудиторської діяльності. Укладання договорів із замовниками на проведення аудиторської перевірки. 1.3. Відповідальність в аудиторській діяльності.	2	1	4
ТЕМА 2. АУДИТ ОСНОВНИХ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА 2.1. Методичні і організаційні підходи аудиторської перевірки процесу постачання на підприємстві. 2.2. Особливості методики і організації аудиту процесу виробництва на підприємстві. 2.3. Методичні і організаційні аспекти аудиторської діяльності процесу збуту на підприємстві.	2	1	6

<p>ТЕМА 3. АУДИТ УСТАНОВЧИХ ДОКУМЕНТІВ, ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ</p> <p>3.1. Установчі документи підприємства як об'єкт аудиту.</p> <p>3.2. Методика аудиту установчих документів.</p> <p>3.3. Перевірка відповідності облікової політики підприємства вимогам законодавчих актів та обґрунтованості її зміни.</p> <p>3.4. Методика аудиту власного капіталу.</p>	2	2	8
<p>ТЕМА 4. АУДИТОРСЬКА ПЕРЕВІРКА НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ТА ІНВЕСТИЦІЙ</p> <p>4.1. Основні завдання аудиту необоротних активів та інвестицій.</p> <p>4.2. Методика аудиту операцій з необоротними активами.</p> <p>4.3. Особливості аудиту інвестицій.</p>	2	2	8
<p>ТЕМА 5. АУДИТОРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ</p> <p>5.1. Основні напрями аудиту грошових коштів.</p> <p>5.2. Методика аудиту грошових операцій у касі та на поточному рахунку банку.</p> <p>5.3. Аудит дебіторської заборгованості.</p>	2	2	6
<p>ТЕМА 6. АУДИТ ЗАПАСІВ І НЕЗАВЕРШЕНОГО ВИРОБНИЦТВА</p> <p>6.1. Напрями аудиту запасів та незавершеного будівництва.</p> <p>6.2. Методика аудиту запасів.</p> <p>6.3. Методика аудиту незавершеного виробництва.</p> <p>6.4. Типові порушення за результатами аудиту запасів та незавершеного виробництва.</p>	2	2	6
<p>ТЕМА 7. АУДИТОРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ПРАЦІ ТА ЇЇ ОПЛАТИ. АУДИТ ДОВГОСТРОКОВИХ І КОРОТКОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ</p> <p>7.1. Мета, завдання аудиту праці та її оплати.</p> <p>7.2. Методика аудиту нарахування та виплати заробітної плати. Перевірка сплати єдиного соціального внеску та інших утримань.</p> <p>7.3. Методика аудиту поточних і довгострокових зобов'язань.</p>	2	2	6
<p>ТЕМА 8. АУДИТ ВИТРАТ І СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ, ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ. АУДИТ РОЗРАХУНКІВ З БЮДЖЕТОМ</p> <p>8.1. Методика аудиту витрат і собівартості продукції.</p> <p>8.2. Методика аудиту доходів і фінансових результатів. Етапи проведення аудиту.</p> <p>8.3. Аудиторська перевірка податкових розрахунків і платежів.</p>	2	2	8
<p>ТЕМА 9. МІЖНАРОДНА СТАНДАРТИЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ АУДИТУ</p> <p>9.1. Елементи, політика і процедури управління якістю аудиту відповідно до Міжнародних стандартів управління якістю.</p> <p>9.2. Елементи, політика і процедури контролю якості аудиту відповідно до Міжнародних стандартів контролю якості.</p> <p>9.3. Проблеми методик й організації управління і контролю якості аудиту.</p>	2	2	4
Разом	18	16	56

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>100 бальна: 50 балів протягом семестру, 50 балів за іспит.</p> <p>Протягом семестру 50 балів складається: Практичні заняття – 40 балів. Самостійна робота – 10 балів.</p> <p>Загальна оцінка за курс відображається за шкалою: “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Відповідно до навчального плану, студент виконує дві модульні контрольні роботи. Головна мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв’язанні задач студент має детально розписувати результати.</p> <p>Для студентів денної форми навчання передбачено дві модульні контрольні роботи виконані в аудиторії у першому семестрі – на 5 та 7 занятті.</p> <p>Для студентів заочної форми навчання передбачено одну домашню контрольну роботу, яка повинна бути надіслана на електронну пошту викладача за 10 днів до початку сесії.</p>
Практичні заняття	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Максимальну оцінку 50 балів студент може отримати протягом семестру, решта 50 балів на іспиті. Мінімальним допуском до іспиту є 25 балів.</p>

Самостійна робота	<p>Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Організація і методика аудиту» складає 56 годин. Студентам пропонується виконання у першому семестрі завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.</p>
<p style="text-align: center;">7. Політика курсу</p> <p><i>Письмові роботи:</i> студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).</p> <p>Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.</p> <p>Академічну заборгованість студент здає відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.</p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.</p> <p>Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями).</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.</p> <p>Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а "нб" округляється.</p> <p>Індивідуальні завдання виконуються відповідно до затверджених кафедрою вимогах.</p> <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря з зазначенням періоду хвороби).</p> <p>У студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки, пройшовши онлайн курси на платформі Prometheus та/або Coursera. Також приймаються сертифікати, які підтверджують проходження курсів студентом на інших платформах неформальної освіти. Назва курсів повинні відповідати тематиці вказаної дисципліни. Як правило, студент попередньо повинен погодити з викладачем коректність обраного курсу.</p>	
<p style="text-align: center;">8. Рекомендована література</p> <p>1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність в Україні: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258–VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text</p> <p>2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2018 року URL: https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standartiauditu Дата звернення: 27.08.2023 р.</p> <p>3. Міжнародний стандарт з управління якістю (МСУЯ) 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг https://www.mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-auditu</p>	

4. Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Брадул О.М., Шепелюк В.А, Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. - Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. - 324 с.
5. Аудит: навч. посіб. / [С.І. Дерев'яно, Н.П. Кузик, С.О. Олійник, О.М. Ганяйло] - К. : «Центр учбової літератури», 2020. - 380 с.
6. Бержанір І.А. Організація і методика аудиту: навч. посіб. для закладів вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. 326 с.
7. Василюк М.М. Концептуальні основи якості аудиту: монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2019. 588 с.
8. Василюк М. М. Якість послуг аудиту у сучасному бізнес-середовищі: умови забезпечення та вплив на суспільну діяльність // Вісник Прикарпатського університету. Серія «Економіка». 2018. Вип. 13. С. 221–226. (0,38 друк. арк.).
9. Гончарук Я. А. Аудит: Навч. посіб. / Я. А. Гончарук, В.С. Рудницький. - К. : Знання, 2018. – 443 с.
10. Деєва Н.М. Аудит: навч.-метод. посіб. / Н.М., Деєва, О.І. Дедіков. - К. : ЦУЛ, 2019. –184 с.
11. Облік, аналіз, аудит і оподаткування: навч.-метод. Посібник / А.І.Вергун, Т.В.Костащ, Т.М.Ковальчук, М.А.Проданчук, І.І.Никифорак; за заг. ред. д.е.н., проф. Т.М.Ковальчук. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2020. 520 с.
12. Лубенченко О. Е., Василюк М. М. Організаційні засади аудиту фінансової звітності в Україні // Статистика України. 2019. № 2 (85). С. 92–98.
13. Лубенченко О. Е. Нова система управління якістю в аудиті. Інформація та комунікації. Статистика України. 2022. № 2. С. 85–94. Doi: 10.31767/su.2(97)2022.02.09
14. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) / Пер. з англ. – Міністерство фінансів України, 2021. – 386 с.
15. Облік і аудит: навч. посібник / Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак; за ред. Т.М.Ковальчук. Вид. 2-ге, доп. та перероб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 316 с.
16. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т. Аудит: Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. і допов. К.: Алерта. 2020. 852 с.
17. Петрик О.А., Пацарнюк О.В. Організаційно-методичні підходи до проведення аудиту ефективності інноваційної діяльності підприємства. Науковий журнал «Бізнес Інформ», 2021. No 3. С. 105-112.
18. Рязанова Н. О. Аудит : навчально-методичний посібник. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 234 с.
19. Рядська В.В., Петраков Я.В. Аудит. Практикум. - К.: ЦУЛ, 2022. - 416 с.
20. Quality Control. International Federation of Accountants (IFAC) – The International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). 2020. URL: <https://www.iaasb.org/projects/quality-control>

Інтернет-ресурси

Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. URL : <https://www.apob.org.ua/>.

Аудиторська палата України. URL : <https://www.apu.com.ua/>.

Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів. URL : <http://www.ukr.buhgalter.com.ua>

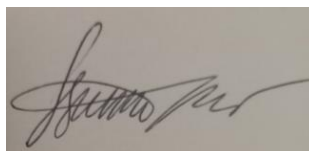
Сайт Міжнародної Федерації Бухгалтерів (МФБ): [https:// www.ifac.org](https://www.ifac.org)

Сайт Асоціації дипломованих сертифікованих бухгалтерів (ACCA): [https:// www.accaglobal.com](https://www.accaglobal.com)

Сайт Інституту внутрішніх аудиторів (ІА): [https:// www.global.theiia.org](https://www.global.theiia.org)

Сайт Американського інституту дипломованих громадських бухгалтерів (AICPA): [https:// www.aicpa.org](https://www.aicpa.org)

Викладач

Марія ВАСИЛЮК